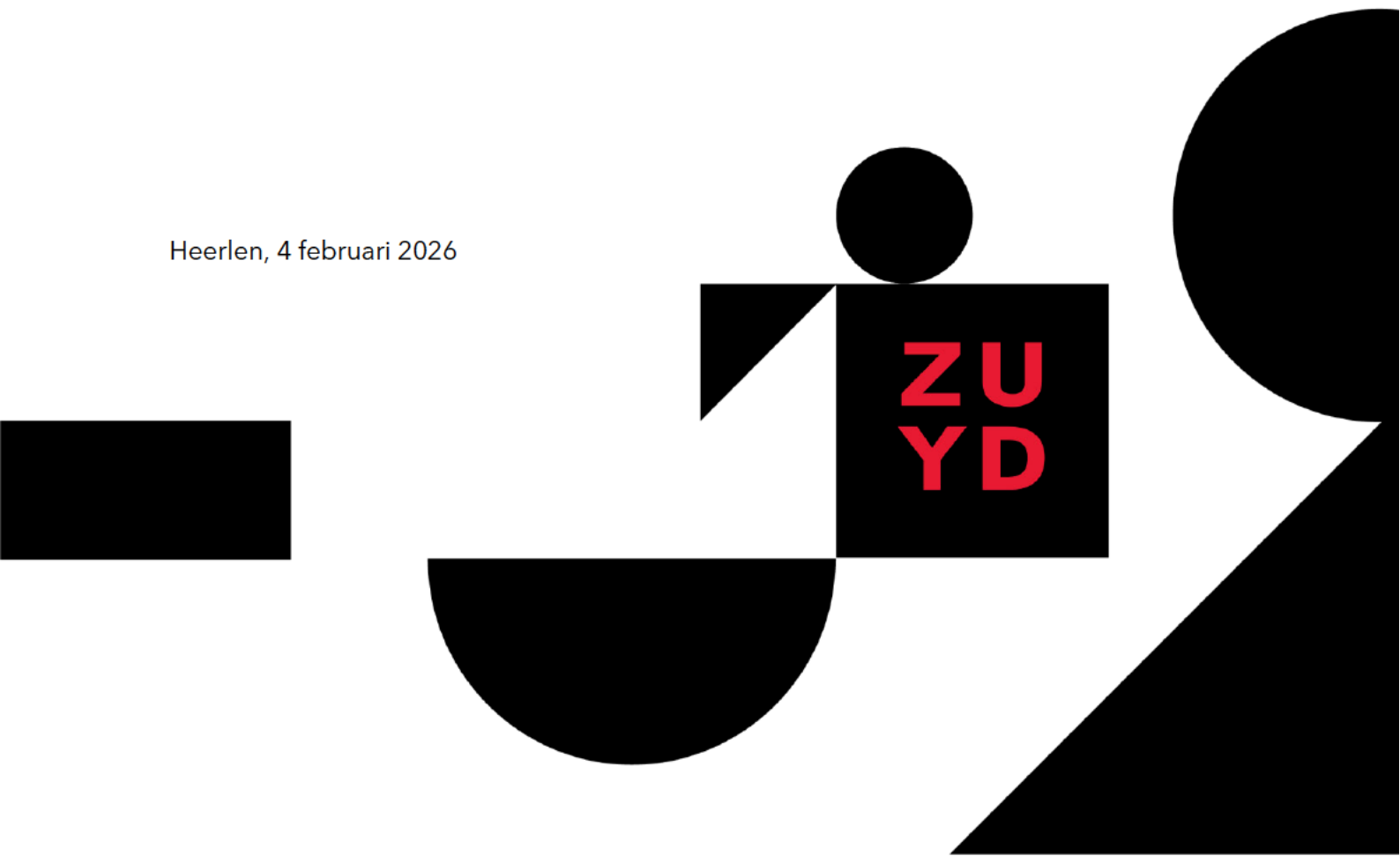

Aanvraag Macrodoelmatigheidstoets
Nieuwe Associate degree opleiding
Praktijkondersteuner Huisarts
Zuyd Hogeschool

Heerlen, 4 februari 2026

Inhoud

1.	Basisgegevens instelling	1
2.	Basisgegevens opleiding	1
3.	Inhoud opleiding en onderwijsprogramma	2
	3.1 Inleiding	2
	3.2 Inhoud opleiding	2
	3.3 Onderwijsprogramma.....	3
4.	Doelgroep van de opleiding.....	4
5.	Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden.....	4
	5.1 Trends en ontwikkelingen.....	5
	5.2 Associate degree Praktijkondersteuner (POH).....	8
	5.3 Inhoud, vorm en opzet van de nieuwe opleiding	9
	5.4 Doelgroepen en functies in relatie tot de Associate degree opleiding	9
	5.5 Beroepsprofiel opleiding.....	10
6.	Afstemming.....	10
7.	Analyse bestaand aanbod.....	11
8.	Geschatte instroom in de nieuwe opleiding	12
	8.1 Studenten	12
	8.2 Werknemers	14
	8.3 Conclusie	14
9.	Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte	14
	9.1 Algemene arbeidsmarktbehoefte.....	15
	9.1.1 Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt.....	15
	9.1.2 UWV	16
	9.1.3. Overige bronnen	20
	9.1.4 Conclusie algemene arbeidsmarktbehoefte	21
	9.2 Specifieke arbeidsmarktbehoefte.....	21
	9.3 Conclusie arbeidsmarktbehoefte.....	22
10.	Noodzaak tot start nieuwe opleiding	22
	10.1 Algemene noodzaak voor het starten van een nieuwe Ad-opleiding POH	22
	10.2 De gewenste ontwikkeling kan niet in de vorm van een nieuwe afstudeerrichting of curriculumwijziging van een bestaande opleiding gerealiseerd worden.....	23
	10.3 De gewenste vernieuwing kan niet binnen het bestaande aanbod van andere instellingen worden vormgegeven	23
11.	Aansluiting instellingsprofiel.....	24

1. Basisgegevens instelling

Naam instelling	Zuyd Hogeschool
BRIN-code	25JX
KvK-nummer	14 06 09 95
Contactpersoon College van Bestuur	Naam: ██████████ Email: ██████████ Telefoonnummer: ██████████
Contactpersoon aanvraag	Naam: ██████████ Email: ██████████ Telefoonnummer: ██████████

2. Basisgegevens opleiding

Kenmerk aankondiging	A25-051
Naam	Praktijkondersteuner Huisarts
ISAT-code (indien bekend)	Niet bekend
Oriëntatie en niveau	Hbo Associate degree
Variant	Deeltijd
Gemeente waar de opleiding wordt gevestigd	Heerlen
Taal	Nederlands
RIO-(sub)onderdeel	Gezondheidszorg
ISCED-rubriek (optioneel)	Medische assistentie (91302)
Beroepsvereisten	Geen
Capaciteitsbeperking	Geen
Beoogde startdatum	September 2027

3. Inhoud opleiding en onderwijsprogramma

3.1 Inleiding

De tweejarige deeltijd Ad POH opleiding leidt op voor het beroep van praktijkondersteuner in de huisartsenzorg en is gebaseerd op het landelijk competentieprofiel van de praktijkondersteuner (POH, 2025) waarbinnen de zeven CanMEDS rollen leidend zijn. CanMEDS staat voor Canadian Medical Education Directives for Specialists en is in Canada ontwikkeld als methode om de opleiding en bij- en nascholing van zorgverleners te kwalificeren op basis van competenties. Deze rollen vormen een overzicht van alle competentiegebieden die een POH dient te beheersen om professioneel, volledig en effectief te kunnen functioneren. Naast vakinhoudelijke kennis, zijn vaardigheden op het gebied van communicatie, samenwerking, organiseren, persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke verantwoordelijkheid van belang. Studenten leren effectief inspelen op complexe casuïstiek. Er wordt gebruik gemaakt van blended learning: fysieke bijeenkomsten en werkplekleren wordt gecombineerd aangeboden met digitale leeractiviteiten. Het betreft een veelzijdige, praktijkgerichte opleiding die een goede voorbereiding geeft op de breedte van de rol van praktijkondersteuner binnen huisartsenpraktijken.

3.2 Inhoud opleiding

De opleiding bestaat uit acht modules, verdeeld over twee jaar. Elk jaar komen vier modules aan bod. Gedurende jaar 1 wordt een basisniveau aangeboden. Gedurende jaar 2 vindt verdieping naar een hoger niveau, minder begeleiding en hogere complexiteit, plaats. Binnen elke module staan een aantal leeruitkomsten centraal.

In onderstaand figuur wordt schematisch een overzicht van de Ad POH opleiding weergegeven.

Jaar 1	<u>Module 1</u> (15 EC)	<u>Module 2</u> (15 EC)	<u>Module 3</u> (15 EC)	<u>Module 4</u> (15 EC)
Basis	Zorg en communicatie	Preventie en leefstijl	Organiseren van zorg	Kwaliteitszorg en professioneel handelen
Jaar 2	<u>Module 5</u> (15 EC)	<u>Module 6</u> (15 EC)	<u>Module 7</u> (15 EC)	Module 8 (15 EC)
Verdieping	Zorg en communicatie	Preventie en leefstijl	Organiseren van zorg	Kwaliteitszorg en professioneel Handelen

3.3 Onderwijsprogramma

Binnen bovenstaande beschreven modules van de Ad POH opleiding worden leerlijnen aangeboden. De doorlopende leerlijnen van de Ad POH zijn ontworpen om studenten in twee jaar tijd op te leiden tot praktijkondersteuners die direct inzetbaar zijn in de eerstelijnszorg, met een breed scala aan kennis en vaardigheden. Deze leerlijnen integreren theorie, praktijkervaring en professionele ontwikkeling zodat studenten zowel hun kennis kunnen verdiepen als hun competenties kunnen ontwikkelen in de praktijk.

De leerlijnen hebben betrekking op:

- *Persoonlijke, professionele ontwikkeling.* In de Ad POH opleiding is zelfreflectie vaak een onderdeel van het leerproces, zodat studenten hun persoonlijke en professionele groei in verband kunnen brengen met en optimaal kunnen functioneren in hun toekomstige rol als praktijkondersteuner.
- *Methodisch handelen.* De methodieklijn in de Ad POH opleiding betreft een combinatie van theorie en praktijk, competentiegericht onderwijs, zelfreflectie, coaching, innovatie en digitale leeromgevingen, die ervoor zorgt dat studenten op alle fronten (medisch, communicatief, organisatorisch en ethisch) goed voorbereid zijn om in een huisartsenpraktijk te werken.
- *Vaardigheden.* De vaardighedenlijn binnen de Ad POH opleiding richt zich op de ontwikkeling van de praktische vaardigheden die essentieel zijn voor de rol van praktijkondersteuner in de eerstelijnszorg. Deze lijn is opgebouwd uit verschillende fasen, van het aanleren van basis (medische) vaardigheden tot het ontwikkelen van complexere zorgcoördinatie en preventie vaardigheden. Daarnaast is er aandacht voor communicatie, zelfmanagement en zelfreflectie. Het doel is dat studenten goed voorbereid zijn om zelfstandig en effectief te werken als praktijkondersteuner en een waardevolle bijdrage te leveren aan de zorg van hun patiënten.
- *Onderzoek doen.* De onderzoekslijn binnen de Ad POH opleiding is gericht op het ontwikkelen van de onderzoeks- en analytische vaardigheden van studenten, zodat ze evidence-based zorg kunnen leveren en actief kunnen bijdragen aan de verbetering van zorgprocessen in de huisartsenpraktijk. De onderzoekslijn bevordert de kritische houding van studenten ten opzichte van zorgpraktijken, stimuleert hen om innovatie en verbetering te omarmen, en zorgt ervoor dat ze goed voorbereid zijn om als praktijkondersteuners de kwaliteit van zorg continu te verbeteren door middel van onderzoeksgebaseerde benaderingen.
- *Medische en klinische kennis.* De medische en klinische kennis is cruciaal voor de Ad POH opleiding omdat het studenten de noodzakelijke expertise biedt om effectief en verantwoord te functioneren als praktijkondersteuner in de eerstelijnszorg. Deze kennis is van fundamenteel belang voor het herkennen en signaleren van medische aandoeningen, het ondersteunen van de huisarts, het begeleiden van patiënten met chronische aandoeningen, en het bevorderen van preventieve zorg en gezondheidsbevordering. Het stelt studenten in staat om evidence-based zorg te leveren, veilige en verantwoorde zorgbeslissingen te nemen, en hun rol in het zorgteam goed uit te voeren. Zonder een stevige basis in medische en klinische kennis zou het moeilijk zijn om de kwaliteit van zorg te waarborgen en effectief te reageren op de gezondheidsbehoeften van patiënten.

Deze doorlopende leerlijnen zorgen ervoor dat studenten die de Ad POH opleiding volgen een veelzijdige, praktijkgerichte opleiding krijgen aangeboden die hen voorbereidt op de breedte van de rol van praktijkondersteuner binnen huisartsenpraktijken.

4. Doelgroep van de opleiding

De Ad POH wordt in deeltijd aangeboden. De doelgroep betreft:

- doktersassistentes die vanuit hun huidige beroepspraktijk willen doorstromen naar de rol van POH;
- afgestudeerde mbo'ers, zoals verpleegkundigen, medisch secretaresses, apothekersassistentes en andere mbo'ers in paramedische beroepen, die zich willen doorontwikkelen;
- carrièreswitchers, zoals bijvoorbeeld sociaal werkers die een overstap willen maken naar een functie als praktijkondersteuner.

Voor de Ad POH gelden de wettelijke instroomeisen: een mbo-4, havo- of vwo-vooropleiding.

Tijdens de opleiding lopen ze stage in de huisartsenpraktijk. Binnen de praktijksetting dient gelegenheid te zijn om beroepsopdrachten uit te voeren en leeruitkomsten aan te tonen.

Voor kandidaten van 21 jaar of ouder die niet aan de toelatingseisen voldoen, is een 21+ toelatingsonderzoek beschikbaar. Hiermee kan de geschiktheid voor de hbo-studie worden aangetoond. Studenten met een buitenlands diploma kunnen een diplomawaardering laten uitvoeren om te bepalen of hun diploma gelijkwaardig is aan de Nederlandse toelatingseisen. Deze beoordeling dient afgerond te zijn vóór de start van de opleiding.

5. Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden

Zuyd Hogeschool heeft ten behoeve van deze aanvraag een onderzoek laten uitvoeren door Tien organisatieadvies¹. Het onderzoek heeft tot doel inzicht en overzicht te verwerven met betrekking tot de arbeidsmarktsituatie van de beoogde opleiding. Er is gekozen voor een combinatie van kwalitatief onderzoek en kwantitatief onderzoek. Kwalitatief onderzoek is ingezet om inzicht te krijgen in ontwikkelingen en percepties in het werkveld. Kwantitatief onderzoek door middel van enquêtes onder studenten en professionals in het werkveld is ingezet om een overzicht te krijgen van de potentiële instroom in de opleiding. Ook zijn enquêtes gebruikt om inzicht te krijgen in de arbeidsmarktvrage van werkgevers.

Zowel voor het kwalitatieve onderzoek als voor het kwantitatieve onderzoek zijn gesegmenteerde populaties bevroegd, waarbij een evenwichtige spreiding is aangebracht over de relevante categorieën: grotere en kleinere organisaties en verschillende typen organisaties. Zowel in het kwalitatieve werkveldonderzoek als in de kwantitatieve werkgeversenquête zijn daartoe respondenten in verschillende domeinen

---

¹ Zie bijlage 1: Doelmatigheidsonderzoek Associate degree POH, Zuyd Hogeschool. Tien organisatieadvies / Erwin van Rooijen, 6 januari 2026

bevraagd. Respondenten (voor zowel de interviews als voor de enquêtes) zijn afkomstig uit de domeinen huisartsen, gezondheidscentra, verzekeraars en de beroepsvereniging. De respondenten zijn zodanig gespreid over deze domeinen dat met het onderzoek voldoende 'probleemrepresentativiteit' gewaarborgd is. Dat wil zeggen dat de resultaten een voldoende betrouwbare afspiegeling zijn van de gehele populatie om daarmee een onderbouwd antwoord te geven op de vraag over de arbeidsmarktrelevantie van deze opleiding. In het onderzoeksrapport is een overzicht van de respondenten weergegeven. Deze respondenten bevinden zich binnen het verzorgingsgebied van Zuyd: Zuid-Limburg, Midden-Limburg tot en met Weert en Noord-Limburg tot en met Venlo. Daarmee is nadrukkelijk rekening gehouden met het verzorgingsgebied van onze buurhogeschool: er zijn geen respondenten benaderd binnen het onderling afgesproken verzorgingsgebied van Fontys.

In totaal zijn **15** organisaties geïnterviewd en hebben **20** werkgevers, **28** werknemers en **52** studenten de enquête ingevuld.

De interviews leverden een duidelijk en gedeeld beeld op als het gaat om de visie op de relevante ontwikkelingen en de (naar het oordeel van de respondenten) vereiste competenties. Methodisch is daarmee 'saturatie' ontstaan om de uitkomsten van het onderzoek als betrouwbaar aan te merken. Het gehele doelmatigheidsrapport is opgenomen als bijlage 1 bij deze aanvraag.

5.1 Trends en ontwikkelingen

De context, trends en ontwikkelingen die voor Zuyd Hogeschool de signalen en aanleiding vormen om de beoogde opleiding te ontwikkelen, worden in de interviews herkend en bevestigd.

Zorg wordt zwaarder en complexer

In de gesprekken wordt aangegeven dat de zorg over de hele linie zwaarder en complexer wordt. Dat geldt met name voor de ouderenzorg. Hierdoor neemt de werkdruk op huisartsenpraktijken toe.

"De complexiteit en de zwaarte van de zorg nemen toe. Dit geldt met name voor de ouderenzorg. Dit komt onder meer doordat mensen langer thuis blijven." (Gezondheidscentrum Hoensbroek)²

"De casuïstiek wordt steeds complexer en komt op het bordje van de huisartsenpraktijk: chronische zorg, ouderenzorg, GGZ-problematiek, na zorg na ziekenhuisopname." (Huisartsenpraktijk Annadal)

"De zorgvraag wordt groter, zwaarder en complexer. Met name de ouderenzorg wordt steeds groter, zeker in deze regio. De GGZ- en LVB- problematiek (vaak onderschat) nemen sterk toe. Ook dat geldt zeker voor deze regio." (Gezondheidscentrum Hoensbroek Noord)

"De ouderenzorg wordt steeds zwaarder en complexer. Mensen blijven langer thuis wonen. Er komt meer dementie voor. Er is een toenemende overbelasting van de mantelzorg." (Mosae Forum)

² In de kaders zijn citaten uit de interviews met respondenten opgenomen. Zie bijlage 4 van het doelmatigheidsonderzoek (zie bijlage 1) voor de interviewverslagen.

"De complexiteit van de casuïstiek neemt toe, chronische ziekte neemt toe en er komen steeds meer kwetsbare ouderen die meerdere aandoeningen hebben." (Medita)

"Er is een dubbele vergrijzing (er zijn steeds meer ouderen, en die worden ook steeds ouder) maar de personele capaciteit groeit niet mee. Dit geldt voor de gehele zorgsector." (VGZ)

In deze context is er sprake van een toenemende verschuiving van zorg van de tweede naar de eerste lijn. Hierdoor neemt de druk op de huisartsenpraktijken nog verder toe.

"Er vindt steeds meer een verschuiving plaats van de tweedelijnszorg en naar de eerste lijn. Tegelijkertijd is er sprake van een steeds betere samenwerking tussen de eerste en tweede lijn." (Gezondheidscentrum Hoensbroek)

"Er verschuift heel veel 2^e lijns zorg naar 1^e lijn, dus de huisarts. Het gaat niet alleen sneller naar de 1^e lijn, het blijft ook langer bij de 1^e lijn." (WMC Bocholtz)

"Veel tweedelijnszorg wordt over de schutting gegooid naar de eerste lijn." (Huisartsenpraktijk Annadal)

"Er verschuift steeds meer van tweede- naar de eerstelijnszorg." (CZ)

"Capaciteit van de huisartsen staat onder druk. Dat is al gestart in Zuid-Limburg en Zeeland; inmiddels is de druk ook landelijk voelbaar. Veel artsen blijven in de Randstad, waardoor met name de perifere gebieden moeite hebben om nieuwe huisartsen te trekken." (VGZ)

Ook de toegankelijkheid huisartsenpraktijken staat onder toenemende druk.

"De toegankelijkheid van huisartsenpraktijken staat steeds meer onder druk. Veel praktijken zijn gesloten voor nieuwe inschrijvingen." (CZ)

Rol van huisarts en praktijkondersteuner verandert

Mede als gevolg van bovenstaande ontwikkelingen verandert de rol van de huisarts én de rol van de praktijkondersteuner. Minder protocollair werken is hierbij een belangrijke ontwikkeling. Deze andere manier van werken vraagt ook om andere competenties.

"Gevolg van bovenstaande trends is dat de dokter (huisarts) steeds meer werkgever is en geen zorgverlener. Huisartsen hebben wel alle ondernemersrisico's maar kunnen niet zelf hun tarief bepalen, dat doet de zorgverzekeraar. Dit vormt een concrete dreiging voor het vak huisarts." (Aarveld Medisch Centrum)

"Waar de POH'er van oorsprong met name de geprotocolleerde zorg (diabetes, astma, CVRM) overnam van de huisartsen, wordt de POH'er tegenwoordig ook (breder) ingezet om ook minder geprotocolleerde zorg en meer complexe zorg op zich te nemen: GGZ-problematiek, het monitoren en bezoeken van ouderen, de begeleiding van andere chronische (of minder chronische) aandoeningen, zoals mensen met kanker. De zorg wordt steeds meer maatwerk." (NVWPO)

"Door de trend van 'meer zorg op maat' moeten POH-ers minder protocollair gaan werken. Dat is echt een andere manier van werken." (CZ)

Digitalisering neemt toe

Een ander belangrijke trend die in de gesprekken genoemd wordt is de toenemende digitalisering in de zorg.

<i>"Het belang van digitale zorg neemt toe, zeker binnen de ouderenzorg." (Gezondheidscentrum Hoensbroek)</i>
<i>"Digitalisering, AI etc. worden steeds belangrijker in de zorg." (Gezondheidscentrum Hoensbroek Noord)</i>
<i>"Het belang en de impact van AI in de zorg worden op alle fronten steeds groter. Dat leidt tot andere manieren van werken. Dat wordt ook steeds meer ingebouwd in het spreekuur." (Mosae Forum)</i>
<i>"Ook worden door inzet van digitale middelen de huisartsen ontlast. Een voorbeeld is een triage systeem ontwikkelen (mede met behulp van artificiële intelligentie)." (VGZ)</i>

Toenemende arbeidsmarktkrapte

De arbeidsmarktkrapte in het zorgdomein neemt toe, zo wordt in de gesprekken aangegeven.

<i>"Te kort aan mensen in de zorg op de arbeidsmarkt, op alle niveaus: doktersassistenten tot artsen." (Gezondheidscentrum Hoensbroek Noord)</i>
<i>"Zeer grote personeelstekorten in het zorgdomein, zeker in deze regio." (Gezondheidscentrum Hoensbroek)</i>
<i>"Personeel schaarste en lange wachtrijen in de zorg." (Gezondheidscentrum de Hofhoek)</i>
<i>"Naast tekorten aan huisartsen zijn er ook grote tekorten aan ondersteunend personeel, zoals doktersassistenten en praktijkondersteuners. Over de hele linie is er dus arbeidsmarktkrapte." (CZ)</i>
<i>"Er zijn grote en toenemende arbeidsmarkttekorten aan huisartsen en doktersassistenten." (Praktijkmanager Huisartsenpraktijk Lindeveld en Huisartsenpraktijk Onder het Dorp)</i>
<i>"Er is gigantisch tekort aan POH'ers, met een veel grotere vraag dan aanbod. Bovendien neemt de behoefte aan POH'ers ook in de toekomst toe doordat de allereerste lichte POH'ers de komende jaren met pensioen gaat." (NVVPO)</i>

Veranderende arbeidsmarkt(vraag)

Naast (en in samenhang met) de ontwikkelingen in de kwantitatieve arbeidsmarkt(vraag) zien we ook kwalitatieve veranderingen in de arbeidsmarkt(vraag).

<i>"Steeds minder fulltime werkende mensen in de zorg omdat het niet te doen is om als full-timer in de zorg te werken." (Huisartsenpraktijk Annadal)</i>
<i>"Er worden mogelijkheden verkend om de arbeidsomstandigheden aantrekkelijker te maken, om zo meer personeel aan te trekken." (Gezondheidscentrum Hoensbroek Noord)</i>
<i>"De huisartsenpraktijken worden ook steeds moeilijker opvolgbaar. De nieuwe generatie wil niet meer fulltime in een huisartsenpraktijk werken, maar kiest voor een andere werk-privé balans en wil liever parttime in een maatschap o.i.d. werken. Dat betekent dat je voor iedere gepensioneerde huisarts twee of drie nieuwe nodig hebt." (CZ)</i>
<i>"Door de toenemende druk en complexiteit van zorgvraag neemt ook de taakdifferentiatie toe. Het palet aan verschillende functies binnen een huisartsenpraktijk wordt steeds groter, bijvoorbeeld steeds meer verpleegkundig specialisten en physician assistants." (CZ)</i>

"Het werk wordt inhoudelijk interessanter. Het gaat steeds minder om de 'routine' en steeds meer om de 'uitzonderingen'. Er vindt een herverdeling van zorgtaken plaats binnen de ketenzorg." (Praktijkmanager Huisartsenpraktijk Lindeveld en Huisartsenpraktijk Onder het Dorp)

"Door toenemende druk op de huisartsenzorg wordt steeds meer huisartsenzorg opgevangen door andere zorgmedewerkers. Huisartsen verzorgen nog 46% van de zorg in de huisartsenpraktijk (bron: nivel skillmix). De overige werkzaamheden worden door andere zorgverleners opgepakt (o.a.; POH'ers, doktersassistenten, praktijkmanagers, verpleegkundig specialisten)." (NVVPO)

5.2 Associate degree Praktijkondersteuner (POH)

In de interviews is gevraagd in hoeverre de Associate degree Praktijkondersteuner (POH) tegemoetkomt aan de hierboven beschreven trends en arbeidsmarktbehoeften. Uit de gesprekken komt een duidelijke vraag naar deze Ad naar voren.

"Respondent ziet zeker het nut van de opleiding maar zegt ook dat meer POH'ers niet per se de totale arbeidskrachte op gaan lossen. Vooral voor het opvangen van crisis casussen waar heel veel voor geregeld moet worden is het fijn als er meer mensen zijn in de zorg die dit kunnen oppakken, om zo de rest van de praktijk te ontlasten." (Huisartsenpraktijk Annadal)

"Wat het voordeel kan zijn van deze opleiding is het mooi dat je meer taak/functie differentiatie kan doen omdat deze studenten net boven de doktersassistent de huisartsondersteuner kunnen zijn. Dit geeft ruimte voor andere praktijkondersteuners die al wat meer senior zijn om door te groeien naar specialisaties. Biedt meer doorgroei mogelijkheden omdat er werknemers op posities ontlast worden." (Gezondheidscentrum Hoensbroek Noord)

"Het is goed dat deze Ad POH er komt. Alleen al vanwege de personeelstekorten is dit een goede zaak." (Gezondheidscentrum Hoensbroek)

"POH is een HBO baan met veel MBO werk, veel controle en repetitie werk. Er moet op den duur verdieping komen. Op dat vlak zou er misschien zelfs een iets 'minder' opgeleide functionaris kunnen hebben die samenwerken met een HBO geschoolde waarbij de assistent ook doorstroom mogelijkheden krijgt en ook wat werk kan overnemen van de HBO geschoolde." (Gezondheidscentrum de Hofhoek)

"Het is goed dat deze Ad POH er komt. Deze komt tegemoet aan de hierboven beschreven trends en benodigde competenties. Doordat de Ad twee jaar duurt (in plaats van de huidige éénjarige POH opleiding) kan er meer ruimte en tijd worden besteed aan de hierboven genoemde competenties." (Gezondheidscentrum Hoensbroek Noord)

"Het is goed dat deze Ad POH er komt. Het beroep van de doktersassistent wordt ondergewaardeerd. Daarom is het goed dat er een doorgroei mogelijkheid is naar het AD niveau. Dit biedt ook een mogelijkheid om medewerkers beter en langer te binden aan de praktijk." (Mosae Forum)

"Deze Associate Degree sluit heel goed aan om goede en meer POH'ers op te leiden en daarmee de bestaande tekorten hopelijk terug te dringen." (NVVPO)

"Deze Ad als tussenvariant is mooi, hopelijk inclusief vertaling naar functie zwaarte en dus het loon. Heel veel DBC zorg kan uitgevoerd worden door de Ad'er. De ervaren praktijkondersteuners kunnen dan gericht ingezet worden in zwaardere taken. Alles wat buiten die zwaardere taken valt, kan de Ad'er oppakken. Dat zijn de meer enkelvoudige zorgvragen, protocollair uit te voeren."

Met de opkomst van de Ad'er is functie-scheiding mogelijk, zodat meer gedaan kan worden met een beperkte toename van mensen in dienst." (WMC Bocholtz)

Daarnaast zijn er ook enkele respondenten die twifelen aan de toegevoegde waarde van deze opleiding.

"Respondent vraagt zich af wat het werkelijke verschil tussen de POH opleiding die er al is. Er is behoefte aan mensen met een POH opleiding maar ze worden pas echt goed als een goeie stageplek hebben en bij de juiste praktijk komen." (Aarveld Medisch Centrum)

"Het is op zich goed dat deze opleiding er komt, maar deze biedt kansen én bedreigingen. Vanuit het perspectief van 'de keten': ja. Vanuit het perspectief van de huisartsenzorg: lastig. Er zijn kansen in relatie tot functiedifferentiatie, waarbij medewerkers zo veel mogelijk op het juiste niveau gepositioneerd worden. De bedreiging zit erin dat je dan mensen weghaalt op plekken waar ook tekorten zijn. Concreet: we willen ook niet een tekort aan doktersassistenten creëren. Daar zit dus een dilemma." (Huisartsenpraktijk Lindeveld en Huisartsenpraktijk Onder het Dorp)

"Arbeidskrachte gaat niet opgelost worden met deze POH opleiding voor Meditta. Er is behoefte aan POH met een BIG-registratie, dus de vraag is of studenten die afstuderen van deze opleiding afstuderen met een BIG-registratie of niet." (Meditta)

Zuyd Hogeschool reageert graag op bovenstaande quote. Een afgeronde Ad POH opleiding leidt niet tot een BIG registratie. Dit is ook geen vereiste voor de zorgverzekeraars.

5.3 Inhoud, vorm en opzet van de nieuwe opleiding

Respondenten hebben ook duidelijke ideeën over de inhoud, vorm en opzet van de opleiding. Het beeld dat naar voren komt is de volgende.

"Het is dus van belang om goed aan te geven wat het verschil is tussen deze Ad en de bestaande POH opleiding. Digitale zorg (zeker gericht op ouderenzorg) moet een prominente plek krijgen binnen het curriculum van de opleiding." (Gezondheidscentrum Hoensbroek)

"Liefst de focus op Astma, COPD en CRVM (hart- en vaatziekten) en daar alles van weten met eventueel een differentiatie in ouderzorg." (WMC Bocholtz)

5.4 Doelgroepen en functies in relatie tot de Associate degree opleiding

In de gesprekken geven respondenten aan ook duidelijke beelden te hebben bij de doelgroepen en de functies, die goed passen bij deze Ad.

"Naast de door Zuyd genoemde doelgroepen kan deze Ad (of een jaar daarvan) ook interessant zijn voor de huidige POH-ers." (Gezondheidscentrum Hoensbroek Noord)

"Er is zeker een doelgroep voor deze opleiding: studenten en medewerkers met ambitie en doorgroeimogelijkheden. Zoek ook naar nieuwe doelgroepen. Haal ook mensen van buiten de

zorg naar binnen.” [REDACTED] Huisartsenpraktijk Lindeveld en Huisartsenpraktijk Onder het Dorp)

5.5 Beroepsprofiel opleiding

De Ad POH leidt op voor het beroep van praktijkondersteuner in de huisartsenzorg. De POH is een zorgprofessional binnen de huisartsenpraktijk die, onder gedelegeerde bevoegdheid van de huisarts, zorg levert, coördineert en ondersteunt. De POH is gespecialiseerd in de begeleiding van patiënten met chronische of langdurige zorgvragen zoals patiënten met de ziektebeelden diabetes mellitus type 2, astma/ COPD, hart- en vaatziekten en de kwetsbare oudere. Daarnaast focust de POH op preventie, leefstijlbegeleiding, monitoring en coördinatie van zorg. Door samen te werken met verschillende disciplines in multidisciplinaire zorgprogramma's, helpt de POH mee om de zorg integraal, efficiënt en kwalitatief hoogstaand uit te voeren. Bij de bekostiging van deze patiëntenzorg door regionale zorgverzekeraars CZ en VGZ is hantering van de opleidingseisen, die vanuit de beroepsgroep zijn opgesteld, leidend. De opleidingseisen hebben betrekking op het landelijke competentieprofiel van de POH (2025), dit is het fundament van de Ad POH opleiding.

Het beroepsprofiel en de leeruitkomsten van de Ad POH zijn gebaseerd op het competentieprofiel praktijkondersteuner huisartsenzorg³. In dit competentieprofiel staan, aan de hand van de 7 CanMEDS rollen, competenties en kernbegrippen beschreven waaraan de praktijkondersteuner moet voldoen. Daarnaast wordt het Piramidemodel van Miller beschreven, dit om de niveaus van bekwaamheid te schetsen.

6. Afstemming

Christelijke Hogeschool Ede biedt de Ad POH reeds aan vanaf september 2024 op vestigingsplaats Ede en is per 1 september 2025 ook op locatie Dordrecht gestart met het aanbieden van deze opleiding.

Hogeschool VIAA is voornemens om in september 2026 te starten met de Ad POH opleiding.

Met beide hogescholen is op verschillende momenten, op verschillende manieren contact geweest tussen projectleiders. Er heeft telefonisch contact en overleg plaatsgevonden via een teamsmeeting. Beide hogescholen zijn enthousiast over het voornemen van Zuyd om te starten met een Ad POH, hierbij ook kijkend naar de regionale spreiding van het opleidingsaanbod. Binnen het Landelijk Overleg Praktijkondersteuners en Praktijkverpleegkundigen huisartsenzorg (LOPP) is op 6 oktober benoemd dat Zuyd bezig is met het marktonderzoek t.b.v. de aanvraag macrodoelmatigheidstoets Ad POH. Aan dit overleg nemen alle hogescholen deel die de POH opleiding aanbieden. Dit leverde geen vragen op.

Op directeuren-, academiemanagers- en projectleidersniveau heeft verdere afstemming plaatsgevonden met Fontys. Op 29-01-2025 heeft er tussen academiemanagers van Zuyd en Fontys en opleidingscoördinator POH van Zuyd een gesprek plaatsgevonden inzake

³ Zie bijlage 2: Competentieprofiel POH 2025 juni 2025 NVvPO

gezamenlijke verkenning inrichting Ad POH Fontys-Zuyd-HAN. HAN heeft niet deelgenomen aan dit gesprek. Ideeën t.a.v. de Ad POH werden gedeeld tijdens het overleg.

Op directieureniveau heeft op 16-07-2025 mailverkeer plaatsgevonden met HAN, Fontys, Habeo+ en Breederode. Binnen de mail is het voornemen benoemd om een Ad POH te gaan ontwikkelen door Zuyd op vestigingsplaats Heerlen. Een uitnodiging tot samenwerking werd toegevoegd in de mail. Er is geen tegenreactie ontvangen van HAN, Habeo+ en Breederode.

Op 17-07-2025 heeft mailverkeer plaatsgevonden met Fontys waarbij Fontys aangaf ook voornemens te zijn om de Ad POH opleiding te gaan aanbieden; hierbij is er sprake van een ander verzorgingsgebied. Op CvB niveau wordt er gewerkt aan een code of conduct met als doel om de samenwerking te bevorderen teneinde de regio zo goed mogelijk te bedienen. Op projectleidersniveau is afstemming gezocht ten aanzien van het verzorgingsgebied en heeft er onderlinge uitwisseling plaatsgevonden rondom processtappen. Naast mailcontact heeft er reeds twee keer een digitale afspraak plaatsgevonden tussen projectleiders waarbij ook een vervolgspraak is gepland om de voortgang te bespreken. Er is sprake van een gedegen samenwerking tussen beide hogescholen.

HAN heeft een positief besluit ontvangen gericht op de aanvraag macrodoelmatigheid en is voornemens om de opleiding in september 2026 aan te gaan bieden. HAN heeft een ander verzorgingsgebied dan Zuyd. Vanuit Zuyd ligt de focus op Zuid- en Midden-Limburg, terwijl HAN zich focust op de regio's rondom Nijmegen. Op directieniveau is op 03-12-2025 een mail gestuurd naar HAN om gezamenlijke afstemming te zoeken. Hierop is geen tegenreactie ontvangen.

7. Analyse bestaand aanbod

Er zijn meerdere hogescholen die een Ad-opleiding Praktijkondersteuner Huisarts aanbieden. Christelijke Hogeschool Ede is thans de enige waarvan instroom bekend is. Zie de tabel.

Zowel Hogeschool Viaa als Hogeschool Arnhem en Nijmegen hebben recent een positief advies ontvangen op hun aanvraag doelmatigheid en zullen, zodra de opleiding is geaccrediteerd door de NVAO, deze opleiding ook gaan aanbieden. Alle locaties van huidige en toekomstige aanbieders liggen geografisch ver weg van locatie Heerlen waar Zuyd Hogeschool haar Ad POH wenst te gaan aanbieden.

Instroom in de deeltijdopleiding Ad POH bij CHE ziet er als volgt uit.

Dashboard instroom, inschrijvingen en diploma's

11 FEBRUARI 2025

Studentenaantal

instroom
 inschrijvingen
 diploma's

per vestiging

Selecties

soort ho
 hbo
 wo

type ho
 ad
 ba
 ma

opleidingsvorm
 voltijd
 deeltijd
 duaal

sector
 gezondheidszorg

opleidingsnaam
 ad praktijkondersteuner h...

instroom per vestiging
 Druk op het plusje naast de kolomnaam voor meer detail.

hogeschool	2024
chr. hs. ede	24
totaal	24

CHE is gestart met een klas van 24 studenten. De verwachting is te stellen dat de komst van een nieuwe Ad POH opleiding in Heerlen op een dermate grote afstand is dat het de instroom van CHE niet beïnvloedt. Bovendien is de arbeidsmarktvrage zó groot, dat het noodzakelijk is dat de Ad POH-opleiding ook wordt aangeboden in de regio Limburg.

8. Geschatte instroom in de nieuwe opleiding

Om na te gaan of er belangstelling is voor de beoogde deeltijdopleiding, zijn zowel studenten als professionals in de regio bevroegd. De vragenlijsten vindt u in de bijlagen. Studenten zijn bevroegd omdat zij na hun afstuderen kunnen starten als doktersassistent en mogelijk direct met een deeltijd Ad-POH kunnen starten. Professionals zijn bevroegd vanwege een eventuele opscholings- of omscholingswens.

8.1 Studenten

De geënquêteerde studenten studeren aan Gildeopleidingen of Vista College voor Doktersassistente, Apothekersassistente of Persoonlijk begeleider maatschappelijke zorg. Deze studenten zijn via hun docenten benaderd om een digitale vragenlijst over deze opleiding in te vullen. De vragenlijst is ingevuld door **52 studenten**. Het volledige respondentenbestand met alle antwoorden is opgenomen als bijlage van het doelmatigheidsonderzoek.

Heb je belangstelling voor het volgen van de Associate degree Praktijkondersteuner (POH)?

	Aantal
Zeker	13 (25%)
Misschien wel	24 (46%)
Denk ik niet	10 (19%)
Zeker niet	5 (10%)
Totaal	52 (100%)

Dertien (13) studenten (25%) geven aan 'zeker' deze belangstelling te hebben voor deze opleiding, 24 studenten (46%) 'misschien wel'. Tellen we de twijfelaars voor een kwart mee⁴, dan volgt dat ongeveer 19 studenten (37%) belangstelling hebben om deze opleiding te volgen.

Mbo-studenten

Op de website van SBB kan een BI-applicatie worden geraadpleegd met informatie over mbo studenten. We hebben gezocht naar het totaal aantal gediplomeerden in studiejaar 2023 - 2024 van niveau 4 opleidingen die een logische instroom voor de Ad-opleiding Praktijkondersteuner Huisarts zouden kunnen zijn, te weten de profielen:

Doktersassistent, Apothekersassistent en Persoonlijk begeleider maatschappelijke zorg.

We nemen in deze berekening alleen studenten mee die studeren aan ROC Gilde

Opleidingen of VISTA college; beide mbo-scholen vallen binnen onze regio. Bijgaand het overzicht:

Kwalificatie	Instelling	BBL	BOL	Totaal
25695 - Doktersassistent	ROC Gilde Opleidingen	--	19	19
25695 - Doktersassistent	VISTA College	22	44	66
25650 - Apothekersassistent	ROC Gilde Opleidingen	--	8	8
25650 - Apothekersassistent	VISTA College	6	16	22
25779 - Persoonlijk begeleider maatschappelijke zorg	ROC Gilde Opleidingen	5	--	5
25779 - Persoonlijk begeleider maatschappelijke zorg	VISTA College	10	1	11

In het studiejaar 2023-2024 zijn in totaal 131 mbo-4 studenten afgestudeerd die een potentiële instroom vormen voor deze Ad-opleiding. Als 37% van deze afgestudeerden interesse hebben in deze Ad-opleiding, betekent dit een potentiële instroom van bijna 49 studenten.

Zuyd Hogeschool kan voor deze Ad-opleiding POH voldoende instroom verwachten om jaarlijks een klas van 25 studenten te vullen.

⁴ We tellen de twijfelaars voor een kwart mee omdat we ervan uitgaan dat 25% van deze twijfelaars kiest voor deze opleiding.

8.2 Werknemers

Voor dit onderzoek zijn werkgevers benaderd met de vraag of zij eventuele belangstelling zouden willen peilen voor deze deeltijd Ad-opleiding onder hun werknemers die een potentiële doelgroep hiervoor vormen. Zowel de geïnterviewde werkgevers zijn hiervoor gevraagd, maar ook werkgevers in onze regio die niet zijn geïnterviewd. De vragenlijst is ingevuld door **28 werknemers**, hieronder volgen hun antwoorden. Het volledige respondentenbestand met alle antwoorden is opgenomen als bijlage van het doelmatigheidsonderzoek.

Heb je belangstelling voor het volgen van de Associate degree Praktijkondersteuner (POH)?

	Aantal
Zeker	2 (7%)
Misschien wel	8 (29%)
Denk ik niet	8 (29%)
Zeker niet	10 (35%)
Totaal	28 (100%)

Twee (2) werknemers (7%) geven aan 'zeker' belangstelling te hebben voor deze opleiding, 8 werknemers (29%) 'misschien wel'. Tellen we de twijfelaars voor een kwart mee, dan volgt dat ongeveer 4 werknemers (14%) belangstelling hebben voor deze opleiding.

8.3 Conclusie

Uit ons onderzoek is gebleken dat er 23 potentiële belangstellenden (studenten en werknemers) zijn voor deze Ad-opleiding Praktijkondersteuner (POH). Wordt echter ook de totale potentiële populatie mbo-4 afgestudeerden beschouwd, dan kan Zuyd Hogeschool op belangstelling rekenen ter grootte van een klas van ruim 25 studenten per jaar, bestaande uit mbo-4 studenten die werken willen combineren met leren en uit werknemers.

9. Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte

De behoefte op de arbeidsmarkt wordt in deze aanvraag onderbouwd aan de hand van gegevens van ROA/AIS en UWV (de algemene arbeidsmarktbehoefte) en aan de hand van het doelmatigheidsonderzoek (de specifieke arbeidsmarktbehoefte).

9.1 Algemene arbeidsmarktbehoefte

9.1.1 Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt

In de meest recente arbeidsmarktprognoses van Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA/AIS) wordt een beeld geschetst van de huidige en op middellange termijn te verwachten arbeidsmarktontwikkelingen. De Ad POH valt onder Opleidingstype bachelor verpleeg- en verloskunde, omdat de verwante opleiding 'CROHO - 80198 - ad praktijkondersteuner huisarts | ad general practice healthcare practitioner' ook onder dit type valt.

Opleidingstype ⁵	Verwachte uitbreidingsvraag tot 2030	Verwachte vervangingsvraag tot 2030	Verwachte baanopeningen tot 2030	Verwachte instroom schoolverlaters tot 2030	ITKP in 2030
Bachelor - Verpleeg- en verloskunde	7.200 (1,1% per jaar)	14.400 (2,1% per jaar)	21.700 (3,1% per jaar)	22.500 (3,2% per jaar)	Enige (1,02)

De ROA/AIS database geeft aan dat er landelijk sprake is van enige knelpunten op de arbeidsmarkt voor afgestudeerden van de Ad-opleiding POH in 2030.

De Ad POH leidt op tot de categorie beroepsgroep medisch praktijkassistenten⁶.

Beroepsgroep ⁷	Verwachte uitbreidingsvraag tot 2030	Verwachte vervangingsvraag tot 2030	Verwachte baanopeningen tot 2030	ITKP in 2030 toekomstige knelpunten
Medisch praktijkassistenten	3.600 (0,6% per jaar, hoog)	13.400 (2,3% per jaar, gemiddeld)	16.900 (2,8% per jaar, gemiddeld)	Vrijwel geen (0.862)

Op dit moment geeft ROA/AIS aan dat de Indicator Toekomstige Knelpunten in de Personeelsvoorziening naar Beroep voor de beroepsgroep Medisch praktijkassistenten in 2030 'vrijwel geen' is. Deze landelijke indicator geeft echter een zeer vertekend beeld voor de regio Limburg waar deze Ad-opleiding zich op richt. Met behulp van meerdere bronnen zal worden beargumenteerd dat de arbeidsmarkt in Limburg voor praktijkondersteuners huisartsen daadwerkelijk krap is en dat het zeer lastig is nieuwe medewerkers aan te werven.

⁵ ROA/AIS 2030, december 2025

⁶ Zie Besluit en advies CDHO aanvraag toets macrodoelmatigheid Ad POH van HAN (24-10-2025)

⁷ ROA/AIS 2030, december 2025

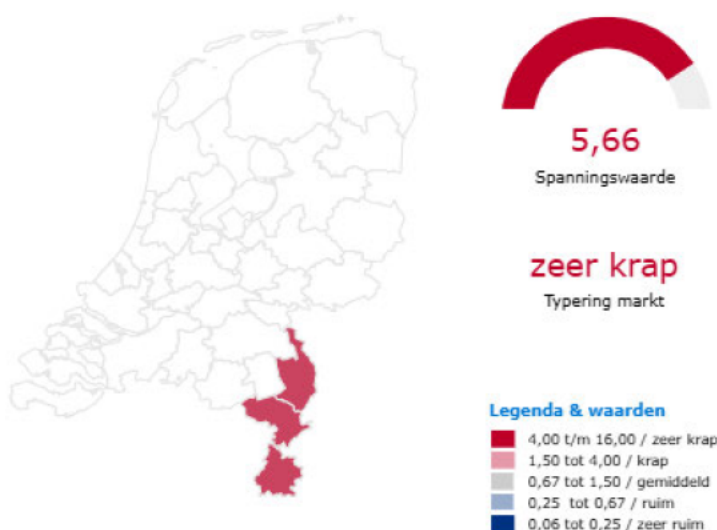
9.1.2 UWV

Alhoewel de banengroei afneemt, blijven er banen bij komen, vooral in de sector zorg en welzijn: “Het aantal banen in de sector zorg en welzijn is de afgelopen jaren toegenomen, onder andere door bevolkingsgroei en vergrijzing. Voor de komende jaren wordt een verdere toename van het aantal banen verwacht, maar wel in een lager tempo. Het UWV noemt Praktijkondersteuner huisarts als kansrijk beroep in de regio’s Noord-⁸, Midden⁹- en Zuid-Limburg¹⁰.

Op regionaal niveau, in de regio’s Midden-, Noord- en Zuid-Limburg, wordt in het 1e kwartaal van 2025 voor de beroepsklasse ‘Zorg en welzijn beroepen’ een gemiddelde spanningswaarde van 5,66 gemeten, zie figuur 3. De spanning verschilt per regio: in Midden-Limburg 6,88, Noord-Limburg 4,35 en in Zuid-Limburg 5,92. Deze cijfers wijzen in alle regio’s op een zeer krappe arbeidsmarkt, waarbij de vraag naar personeel in de zorg- en welzijnsberoepen het beschikbare aanbod aanzienlijk overstijgt.⁸

Figuur 1. Spanningsindicator regio Midden-, Noord-, en Zuid-Limburg voor ‘Zorg en welzijn beroepen’ (UWV, december 2025)

Spanning per arbeidsmarktregio

Het UWV heeft de functie praktijkondersteuner huisarts ingedeeld in de beroepsgroep ‘Gespecialiseerd verpleegkundigen’. De UWV spanningsindicator typeert de spanning van deze beroepsgroepen in het tweede kwartaal van dit jaar in de arbeidsmarktregio’s Noord-, Midden- en Zuid-Limburg als “zeer krap”. Een meer directe indicatie voor de krapte van de arbeidsmarkt voor afgestudeerden van deze Ad-POH opleiding is echter de beroepsgroep Medisch praktijkassistenten¹¹. In onderstaande drie figuren wordt voor beide beroepsgroepen duidelijk dat de arbeidsmarkt zeer krap is in de drie Zuyd Hogeschool regio’s.

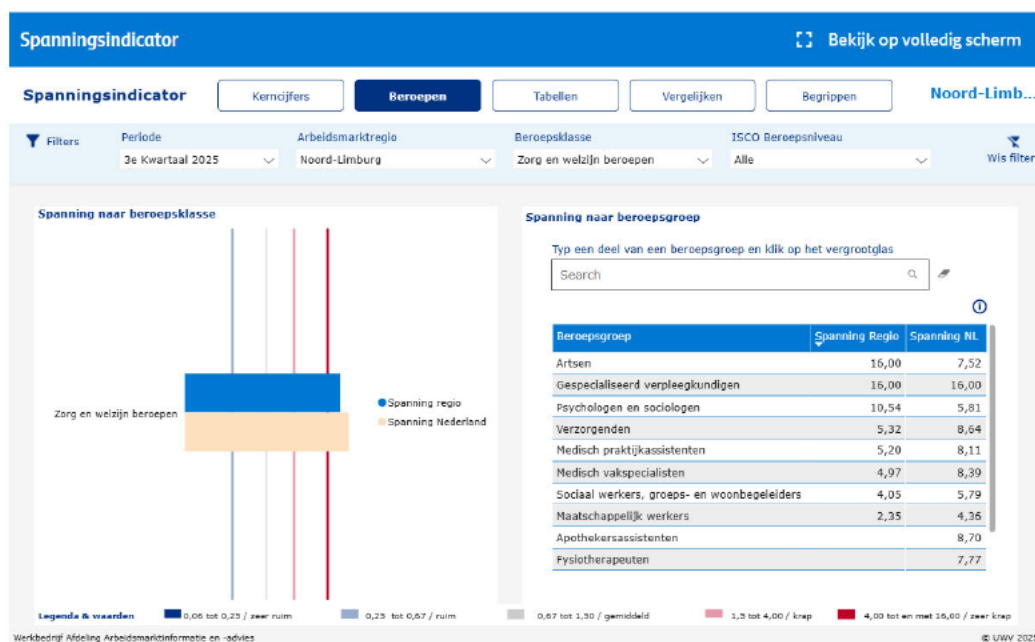
⁸ https://www.werk.nl/imagesdxa/kansrijke_beroeppen_noord_limburg_tcm95-464932.pdf

⁹ https://www.werk.nl/imagesdxa/kansrijke_beroeppen_midden_limburg_tcm95-464929.pdf

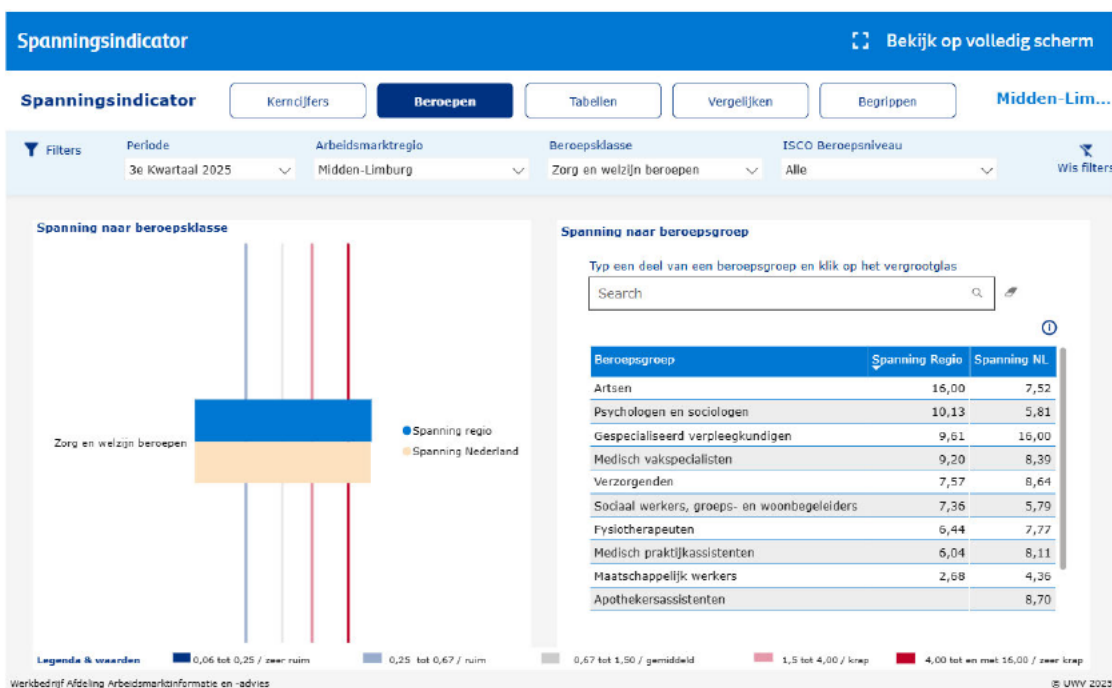
¹⁰ https://www.werk.nl/imagesdxa/kansrijke_beroeppen_zuid_limburg_tcm95-464945.pdf

¹¹ <https://www.uwv.nl/nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/dashboard-spanningsindicator>

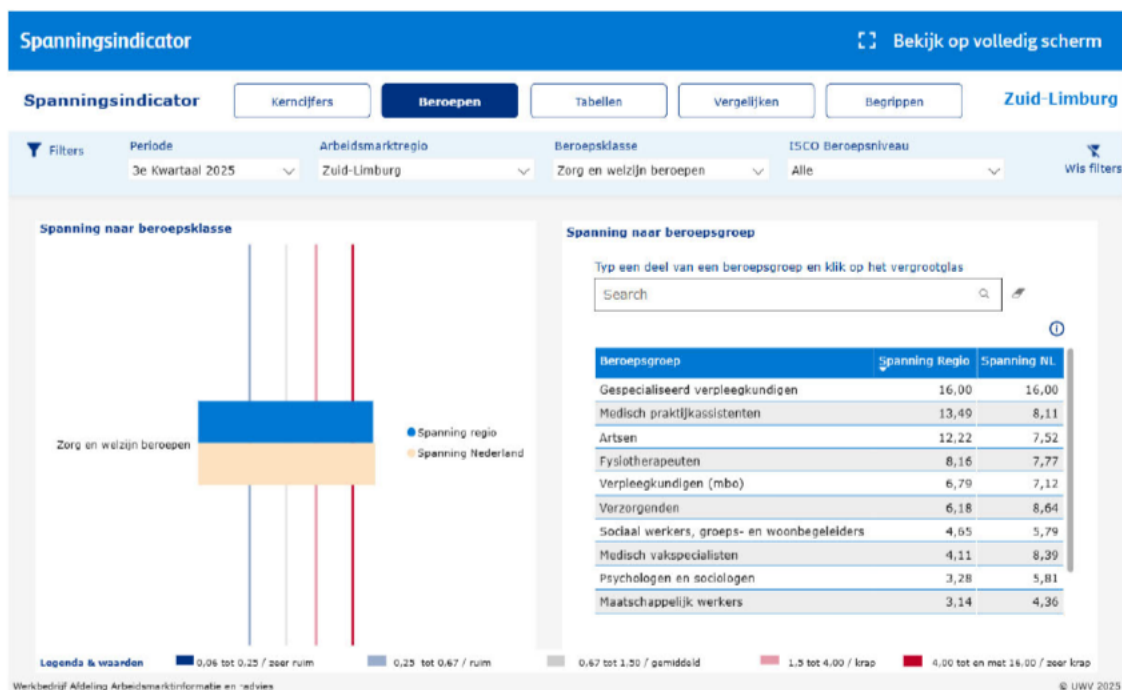
Figuur 2: Spanningsindicator beroepsgroepen 'Medisch praktijkassistenten' en 'gespecialiseerd verpleegkundigen' in Noord-Limburg

Figuur 3: Spanningsindicator beroepsgroepen 'Medisch praktijkassistenten' en 'gespecialiseerd verpleegkundigen' in Midden-Limburg

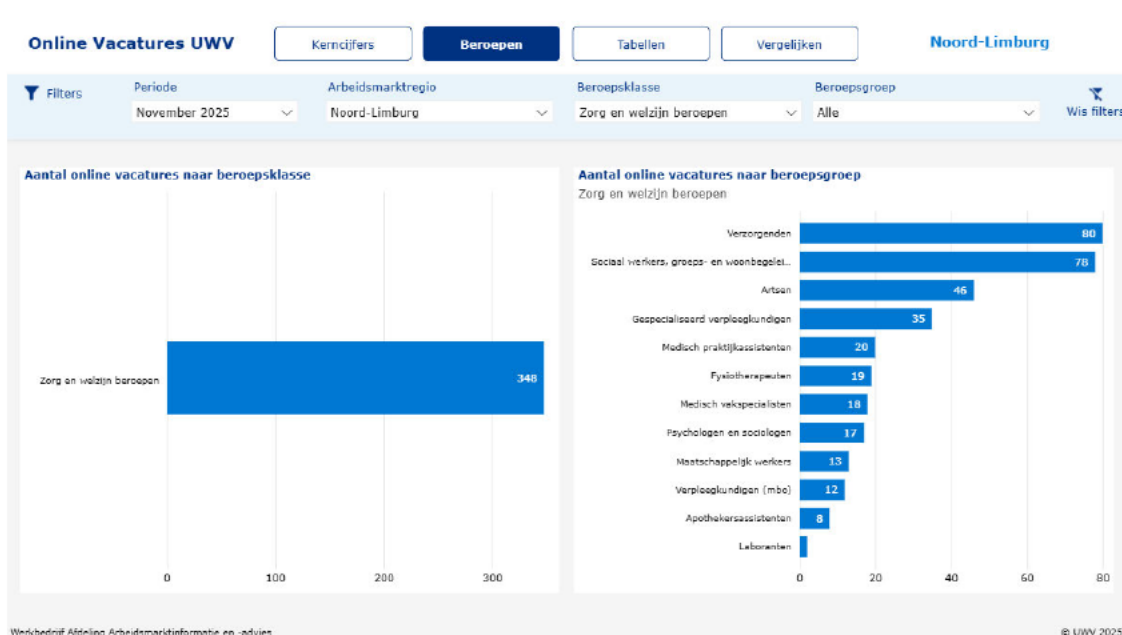

Figuur 4: Spanningsindicator beroepsgroepen 'Medisch praktijkassistenten' en 'gespecialiseerd verpleegkundigen' in Zuid-Limburg

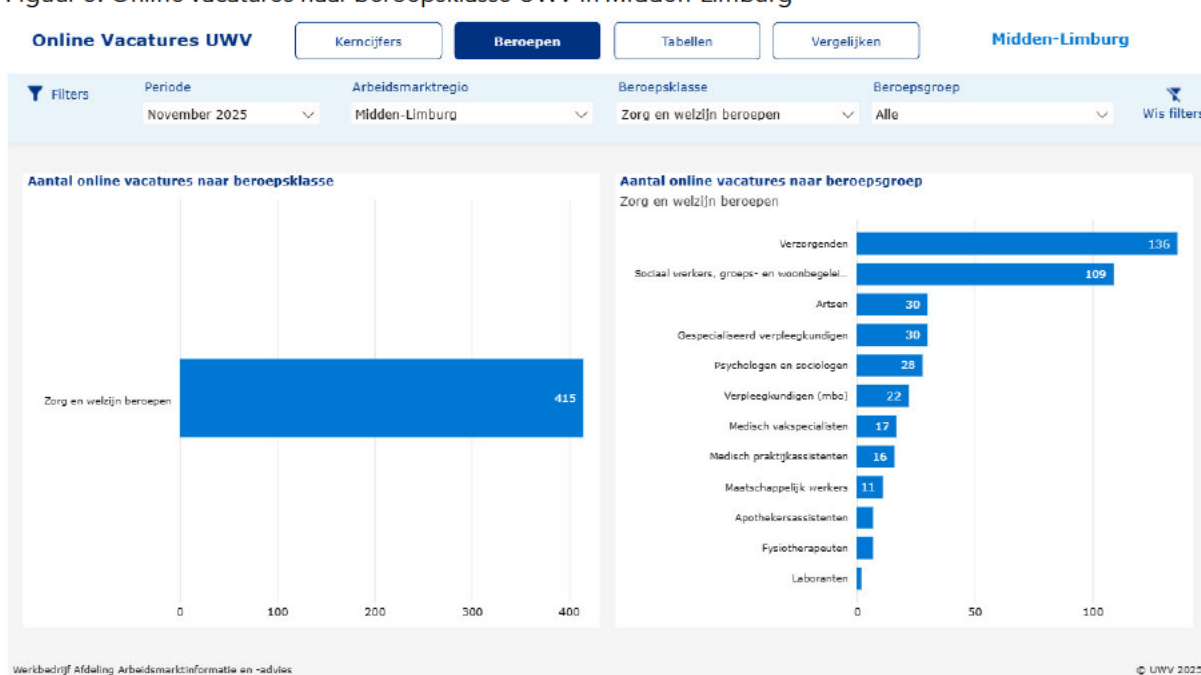

Het Dashboard Online Vacatures van het UWV geeft het aantal vacatures weer van de functies waar deze Ad-opleiding voor opleidt. Figuur 5, 6 en 7 laten de aantallen vacatures zien van de regio's die Zuyd bedient: Noord-Limburg, Midden-Limburg en Zuid-Limburg.

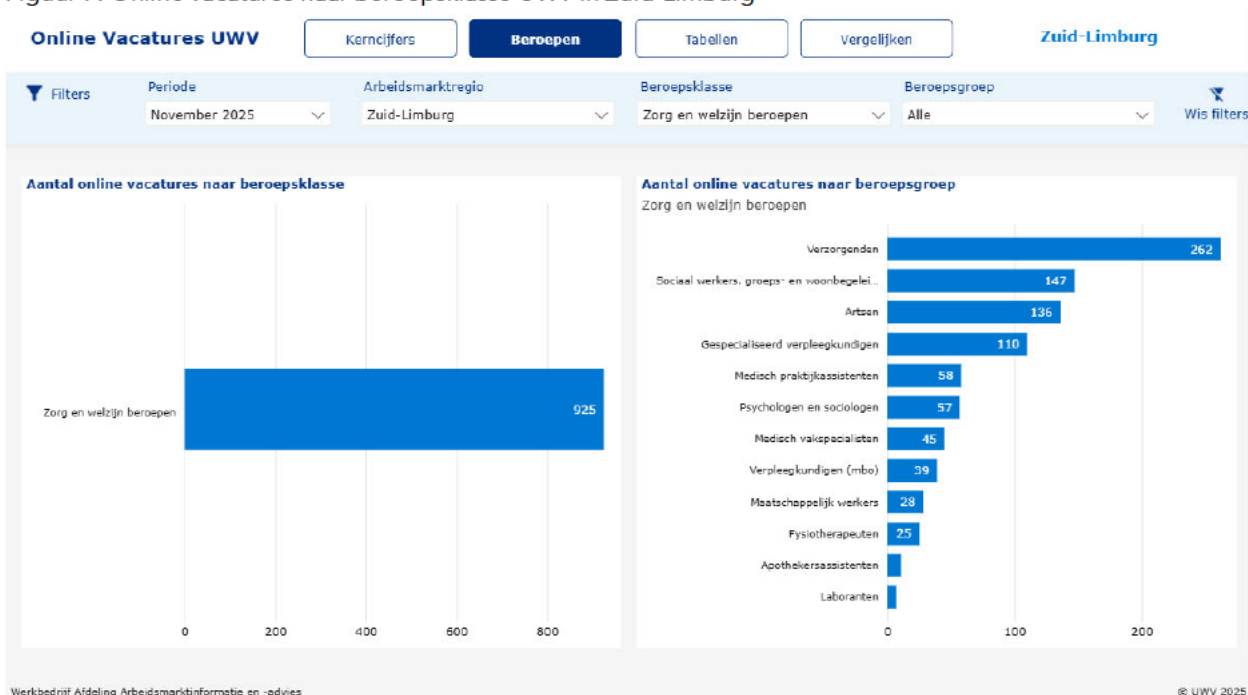
Figuur 5: Online vacatures naar beroepsklasse UWV in Noord-Limburg

Figuur 6: Online vacatures naar beroepsklasse UWV in Midden-Limburg

Figuur 7: Online vacatures naar beroepsklasse UWV in Zuid-Limburg

Deze UWV-data laat zien dat er in de drie regio's **81 vacatures** openstonden voor 'Medisch praktijkassistenten' en **175 voor 'gespecialiseerd verpleegkundigen'**.

9.1.3. Overige bronnen

Integraal Zorgakkoord

Het 'Integraal Zorgakkoord: Samen Werken aan Gezonde Zorg'¹² vermeldt een urgente behoefte aan gekwalificeerde, betrokken zorgprofessionals in de eerstelijnszorg. Vanwege de vergrijzing, toenemende complexiteit van zorgvragen en de verschuiving van zorg naar de thuissituatie bestaat in vrijwel alle zorgsectoren (waaronder de huisartsenzorg) een groeiend tekort aan personeel, lange wachttijden en hoge werkdruk. Deze omstandigheden onderstrepen het belang van breder opgeleide professionals (zoals de praktijkondersteuner huisarts).

Nivel

Op basis van het rapport van Nivel¹³ blijkt dat veel praktijkondersteuners werkzaam zijn in huisartsenpraktijken en dat zij functies bekleden passend bij deze Ad-POH opleiding. De POH'er heeft een duidelijke plek in het functiegebouw van de zorg verworven. In haar arbeidsmarktonderzoek in 2023¹⁴ geeft Nivel verder aan dat binnen de huisartsenzorg een enorme werkdruk en een vrees voor een tekort aan personeel bestaat. Het percentage praktijken dat aangaf dat huisartsen en doktersassistenten een hoge werkdruk ervaren was respectievelijk 77% en 67%. Daarnaast was het percentage praktijken dat een tekort verwachtte aan huisartsen en doktersassistenten respectievelijk 56% en 47%. Verder gaf 56% van de praktijken aan dat er bij ziekte van collega's direct grote capaciteitsproblemen ontstaan en 17% dat door werkdruk het ziekteverzuim hoog was. Bij 60% was er in het afgelopen jaar sprake van een patiëntenstop door capaciteitsproblemen.

In het rapport over de arbeidsmarktsituatie voor huisartsenzorg komt zij tot dezelfde conclusie: De arbeidsmarkt van de huisartsenzorg staat onder blijvende druk. Het wordt steeds moeilijker voor huisartsenpraktijken om personeel te werven en (daarmee samenhangend) de capaciteitsproblemen als gevolg van een hoge werkdruk en ziekteverzuim te beteugelen¹⁵.

Als het gaat om specifiek de regio Limburg, constateert Nivel in haar onderzoek in 2023 ook grote tekorten¹⁶. 31% van de deelnemende praktijken verwachtte in 2023 een tekort aan POH-somatiek; 14% verwachtte een tekort aan POH-GGZ.

Algemene Rekenkamer

In het rapport van de Algemene Rekenkamer: „Focus op huisartsentekort”¹⁷ blijkt dat een op de twintig Nederlanders momenteel op zoek is naar een huisarts. In 2024 had ongeveer 60% van de huisartsenpraktijken een patiëntenstop, waardoor het voor veel mensen moeilijk is om zich bij een nieuwe praktijk in te schrijven. De verwachting is dat het tekort aan huisartsenzorg de komende jaren verder zal toenemen.

Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV)

¹² Bijlage 3: Integraal Zorgakkoord: Samen Werken aan Gezonde Zorg. Rijksoverheid 2022. P.5 en P.14

¹³ Bijlage 4: De praktijkondersteuner en praktijkverpleegkundige (POH) in beeld: Inzicht in de omvang en samenstelling van de POH-beroepsgroep in Nederland'. Nivel 2023. P.5

¹⁴ Bijlage 5: De arbeidsmarkt van de Nederlandse huisartsenzorg in 2023 - Toelichting en samenvatting van het onderzoek en de regionale factsheets'. Nivel 2024. P.4.

¹⁵ Bijlage 6: De arbeidsmarkt van de Nederlandse huisartsenzorg in 2024. Nivel, 2024. P.4

¹⁶ Bijlage 7: Arbeidsmarkt huisartsenzorg regio Limburg, 2023. Nivel. P.3.

¹⁷ <https://www.rekenkamer.nl/webrapport/huisartsen>

Ook de LHV constateert een grote krapte op de arbeidsmarkt in de huisartsenzorg¹⁸. Er is een landelijk tekort aan huisartsen en het is in veel gebieden moeilijk om aan (goed gekwalificeerd) personeel voor in de huisartsenpraktijk te komen.

Nederlandse Zorg Autoriteit (NZA)

De NZA deelt de eerdere constatering. De toegankelijkheid van huisartsenzorg staat onder druk. Hierdoor is persoonlijke continuïteit niet gegarandeerd¹⁹. Zij concludeert dat er werk aan de winkel is, binnen en buiten de huisartsensector. Om de uitdagingen in de huisartsenzorg aan te pakken is het versterken van de organisatie van eerstelijnszorg een randvoorwaarde. Het opscholen van medewerkers tot POH'ers middels onderhavige Ad-opleiding is daar onderdeel van.

9.1.4 Conclusie algemene arbeidsmarktbehoefte

Zowel de gegevens van ROA/AIS, van UWV als van algemene arbeidsmarktbronnen duiden op een duidelijk aanwezige algemene arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de AD POH-opleiding.

9.2 Specifieke arbeidsmarktbehoefte

Zoals eerder vermeld, is voor deze aanvraag een doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd. De geïnterviewde werkgevers geven een behoefte aan opscholing van hun eigen medewerkers via deze opleiding²⁰. Dit is ook uit de enquête gebleken.

Uit de in het doelmatigheidsonderzoek gehouden interviews en enquêtes²¹ komen de volgende cijfers naar voren.

- Uit de interviews blijkt dat werkgevers ongeveer **11 eigen medewerkers** per jaar (expliciet genoemd door respondenten) willen laten bijscholen met een deeltijd-Ad POH opleiding.
- Uit de enquêtes blijkt dat werkgevers ongeveer **18 eigen medewerkers** per jaar (expliciet genoemd door respondenten) willen laten bijscholen met een deeltijd-Ad POH opleiding.

Over een periode van 5 jaar betreft dat een arbeidsmarktvaart naar **bijscholing van ongeveer 29 eigen medewerkers per jaar, alleen onder de betrokken respondenten. De totale vraag zal dus groter zijn.**

Er is overigens nadrukkelijk voor gezorgd dat er **geen overlap** is tussen de respondenten die hebben meegewerkt aan de interviews en die hebben meegewerkt aan de enquêtes.

¹⁸ <https://www.lhv.nl/thema/praktijkzaken/arbeidsmarkt-huisartsenzorg/>

¹⁹ <https://www.nza.nl/onderwerpen/s/stand-van-de-zorg-2025/huisartsenzorg>

²⁰ Zie pagina 35 van het Doelmatigheidsonderzoek (bijlage 1).

²¹ Zie pagina 25 van het doelmatigheidsrapport (bijlage 1).

9.3 Conclusie arbeidsmarktbehoefte

In dit hoofdstuk heeft Zuyd laten zien dat er zowel een algemene als een specifieke arbeidsmarktbehoefte bij werkgevers is naar opscholing van medewerkers met deze Ad-POH opleiding.

10. Noodzaak tot start nieuwe opleiding

10.1 Algemene noodzaak voor het starten van een nieuwe Ad-opleiding POH

De start van de nieuwe Ad POH opleiding is noodzakelijk vanwege onderstaande redenen.

Stijgende en vergrijzende zorgvraag

Door vergrijzing, die in Limburg sterker is dan in veel andere delen van Nederland, en toename van chronische ziekten en complexe zorgvragen is de vraag naar huisartsenzorg, en dus ook naar POH, toegenomen. Dat betekent dat met het huidige aantal POH het niet meer lukt om alle zorgvragen adequaat en tijdig op te vangen.

Belangrijke rol van POH bij taakverschuiving en ondersteuning

Praktijkondersteuners kunnen, door een tekort aan huisartsen, veel van het werk van huisartsen overnemen: chronische zorg, preventie, begeleiding, coördinatie en ouderenzorg. Met voldoende opgeleide POH kan de eerstelijnszorg beter georganiseerd worden, kunnen huisartsen ondersteund worden en blijft de zorg toegankelijk (Rijnmonddokters, 2024). Zorgverzekeraars stellen steeds strengere eisen aan de kwalificaties van een POH wanneer deze- naast geprotocolleerde zorg- ook complexere zorgtaken op zich neemt. Daarom wordt een opleiding op minimaal NLQF 5 niveau als gewenst beschouwd voor instroom in de functie van POH. De Ad POH opleiding van Zuyd Hogeschool voldoet aan deze eis door studenten op te leiden tot NLQF 5.

Huidige POH capaciteit is niet voldoende én instroom staat onder druk

Hoewel het aantal POH de laatste jaren is toegenomen, landelijk is het aantal bijna verdubbeld sinds 2016 (Nivel, 2023), blijkt uit arbeidsmarktgegevens dat in Limburg veel praktijken verwachten dat er tekorten zullen ontstaan bij POH functies (Nivel, 2022). Dat versterkt de noodzaak om extra POH op te leiden via een Ad POH opleiding. Via deze Ad POH opleiding kan de aansluiting voor een brede groep mbo4- gediplomeerden naar het POH beroep worden gerealiseerd. Het OESD-rapport 'Stepping up, not stepping out'²² laat zien dat mensen die tijdens hun carrière overstappen van baan of functie meer kans hebben om ook op latere leeftijd werkzaam te blijven dan mensen die dat niet doen. Dit verband wijst erop dat loopbaanmobiliteit, vaak mogelijk gemaakt door brede opleiding en carrièremogelijkheden, samenhangt met een langere arbeidsmarktparticipatie.

---

²² https://www.oecd.org/en/publications/promoting-better-career-choices-for-longer-working-lives_1efqaodo-en/full-report.html

Toekomstbestendigheid van de eerstelijnszorg

Door demografische veranderingen, een stijgende zorgvraag en personeelstekorten is het noodzakelijk om te investeren in duurzame oplossingen: het opleiden van en instroom van POH is zo'n structurele oplossing. Een nieuwe opleiding Ad POH biedt de regio Limburg de kans om toekomstige tekorten te verminderen, en om de kwaliteit en continuïteit van huisartsenzorg ook op lange termijn te waarborgen. Daarnaast kan door ontwikkelingsmogelijkheden, loopbaanalternatieven en scholing van medewerkers gericht op de Ad POH, personeel behouden worden binnen de zorgsector.

10.2 De gewenste ontwikkeling kan niet in de vorm van een nieuwe afstudeerrichting of curriculumwijziging van een bestaande opleiding gerealiseerd worden

De gewenste ontwikkeling kan niet vormgegeven worden in bestaand aanbod omdat Zuyd Hogeschool geen andere Ad aanbiedt die aansluit bij de actuele behoeften van het werkveld. Zij biedt wel een niet-initiële POH-opleiding van 1 jaar aan, deze opleiding biedt toegang aan een specifieke doelgroep professionals met hbo denk- en werkniveau waarbij een werkervaringseis van één jaar wordt gevraagd.

Een tweejarige opleiding op NLQF-niveau 5 biedt de noodzakelijke verdieping om deze vaardigheden te ontwikkelen en de POH optimaal voor te bereiden op de complexe zorgbehoeften van de toekomst. Dit benadrukt de noodzaak voor een opleiding van twee jaar op Ad-niveau 5 naast de huidige éénjarige niet-initiële opleiding.

De 2-jarige Ad POH opleiding biedt toegang aan afgestudeerde mbo'ers, havisten en VWO'ers. Er kan meer content worden aangeboden om de binnen het beroep gevraagde competenties te bereiken.

Bovendien: het bestaan van (recent) bekostigde Ad-POH opleidingen elders in het land bewijzen het bestaansrecht ervan.

10.3 De gewenste vernieuwing kan niet binnen het bestaande aanbod van andere instellingen worden vormgegeven

De Christelijke Hogeschool Ede biedt de Ad POH aan en Hogeschool VIAA en HAN hebben reeds een positief besluit ontvangen voor hun macrodoelmatigheidstoets. Gezien de regionale behoefte voor deze opleiding is het van belang dat Zuyd Hogeschool deze opleiding gaat aanbieden. Geen van de eerder genoemde hogescholen heeft een vestiging in Limburg. De Ad POH opleiding van Zuyd wordt als deeltijdtraject aangeboden, hierbij zijn studenten doorgaans al werkzaam in de zorgpraktijk. Dit betekent dat zij hun studie combineren met een (gedeeltelijke) werkweek, wat zorgt voor ervaren tijdsdruk en beperktere mogelijkheden. Het merendeel van deze studenten heeft daardoor een beperkte reisbereidheid voor contactmomenten buiten de directe woon-werkregio. De opleiding houdt hier expliciet rekening mee door onderwijsactiviteiten zoveel mogelijk regionaal of op afstand aan te bieden, zodat de combinatie van werk, studie en privé haalbaar blijft.

Vandaar dat de gewenste vernieuwing niet binnen het bestaande aanbod van andere instellingen kan worden vormgegeven.

11. Aansluiting instellingsprofiel

Zuyd Hogeschool profileert zichzelf als instelling die eigentijds en relevant onderwijs biedt, met een sterke verbinding tussen theorie, praktijk en het regionale werkveld²³. De opleiding sluit aan bij de maatschappelijke opgave van de instelling, namelijk het opleiden van professionals die daadwerkelijk bijdragen aan de regionale samenleving, de (Eu-)regio, in onderwijs, zorg, welzijn, techniek en maatschappelijke domeinen. Een Ad POH zou binnen dit instellingsprofiel op meerdere manieren waardevol zijn.

Praktijkgericht en werkveldnabij onderwijs

Zuyd streeft expliciet naar onderwijs "met en voor het werkveld". Een Ad POH is bij uitstek een opleiding die theorie combineert met directe toepasbaarheid in de eerstelijnszorg, en daarmee direct inspeelt op (regio)-behoeften in de zorg.

Regionale maatschappelijke relevantie

Zuyd ziet zichzelf als kennisinstelling die bijdraagt aan de regio, onder andere op het gebied van gezondheid en welzijn²⁴. Gezien de huidige en toekomstige tekorten in de eerstelijnszorg is de opleiding POH maatschappelijk relevant. Er worden professionals opgeleid die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan toegankelijk, preventief en persoonsgericht zorgaanbod in huisartsenpraktijken en gezondheidscentra. Deze maatschappelijke relevantie sluit naadloos aan bij het Kenniscentrum Gezonde Rechtvaardige Samenleving (KGRS) van Zuyd. Dit kenniscentrum bundelt de expertise van meerdere lectoraten binnen het domein Gezondheidszorg en Welzijn en richt zich op het realiseren van een samenleving waarin burgers een betere gezondheid ervaren én gelijke kansen hebben op zorg, werk en onderwijs. Het kenniscentrum zet multidisciplinair praktijkgericht onderzoek in om innovaties mogelijk te maken die de kwaliteit, toegankelijkheid en effectiviteit van zorg en welzijn in de regio verbeteren. De resultaten van dit onderzoek worden actief gedeeld én verwerkt in het onderwijs, zodat studenten van de Ad POH opleiding direct kunnen bijdragen aan meer levenskwaliteit voor burgers in de regio.

Flexibiliteit en maatwerk voor studenten of werkenden

Via Zuyd Professional²⁵ biedt Zuyd, middels een Ad POH, mogelijkheden voor afgestudeerde mbo'ers om zich bij- of om te scholen, met aandacht voor flexibiliteit en aansluiting op werk en leven.

Samenhang tussen onderwijs, praktijk en onderzoek

Zuyd hecht veel waarde aan praktijkgericht onderzoek, dat geïntegreerd is met het onderwijs om curricula actueel en relevant te houden²⁶. Een Ad POH opleiding kan profiteren van deze onderzoeksbasis, én bijdragen aan ontwikkelingen in wijkgerichte

²³ Zie bijlage 8: De Zuyd-visie op eigentijds hoger beroepsonderwijs. Onder andere pagina 4.

²⁴ Zie bijlage 9: Strategie Zuyd Hogeschool 2024-2028 'Het begint met jou'. Pagina 20.

²⁵ Zie <https://www.zuyd.nl/professional>

²⁶ Zie <https://www.zuyd.nl/onderzoek/lectoraten/wijkgerichte-zorg>

zorg en eerstelijnszorg, bijvoorbeeld via samenwerking met het bestaande lectoraat Wijkgerichte Zorg.

Passie voor ontwikkeling

Zuyd richt zich op de ontwikkeling van studenten én werkende professionals: iedereen krijgt de kans om zich te ontplooien. In dit geval betreft het de ontwikkeling tot POH.

Persoonlijke aandacht en inclusiviteit

Zuyd ziet studenten als individu met eigen talenten; iedereen krijgt ruimte om zich te ontwikkelen, en inclusiviteit/diversiteit staan hoog in het vaandel binnen opleidingen waaronder de Ad POH.

Het ontwikkelen en aanbieden van een Ad POH opleiding sluit op deze wijze naadloos aan bij de visie, missie en maatschappelijke rol van Zuyd, en draagt bij aan actuele regionale behoeften in de zorg.

Bijlagen

Nummer	Bijlage
1	Doelmatigheidsonderzoek Associate degree POH, Zuyd Hogeschool. Tien organisatieadvies / Erwin van Rooijen, 6 januari 2026.
2	Competentieprofiel POH 2025 juni 2025 NVvPO.
3	Integraal Zorgakkoord: Samen Werken aan Gezonde Zorg'. Rijksoverheid 2022.
4	De praktijkondersteuner en praktijkverpleegkundige (POH) in beeld: Inzicht in de omvang en samenstelling van de POH-beroepsgroep in Nederland'. Nivel 2023.
5	De arbeidsmarkt van de Nederlandse huisartsenzorg in 2023 - Toelichting en samenvatting van het onderzoek en de regionale factsheets'. Nivel 2024.
6	De arbeidsmarkt van de Nederlandse huisartsenzorg in 2024. Nivel, 2024.
7	Arbeidsmarkt huisartsenzorg regio Limburg, 2023. Nivel
8	De Zuyd-visie op eigentijds hoger beroepsonderwijs.
9	Strategie Zuyd Hogeschool 2024-2028 'Het begint met jou'.